

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

---

§ 357

Asemakaavaehdotuksen asettaminen nähtäville: XXI (Petsamo), Petsamonkatu 9, Kalevan lastentalo, asemakaava nro 8576

TRE:2322/10.02.01/2021

Valmistelija / lisätiedot:
Karppinen Elina

Valmistelijan yhteystiedot

Kaavoitusarkkitehti Sari Pietilä, puh. 040 8062699, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Hanna Sandström, puh. 040 750 1876, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Asemakaavaehdotus nro 8576 (päivätty 19.12.2023) hyväksytään asetettavaksi nähtäville.

Asemakaavaehdotus esitetään nähtävilläolon jälkeen kaupunginhallituksen ja edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Kokouskäsitely

Tiina Leppänen-Kaarsalo ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi. Jouni Sirén kannatti ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu palautusehdotus, jota ei voitu yksimielisesti hyväksyä, asiasta oli äänestettävä.

Puheenjohtajan äänestysesitys: Asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi = JAA, Asian käsittelyn jatkaminen = EI

Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: Palautusehdotus hylättiin äänin 3 - 10.

Asian käsittelyä jatkettiin.

Perustelut

Kaupunkiympäristön palvelualue on valmistellut 19.12.2023 päivätyn asemakaavamuutoksen nro 8576. Asian hyväksyminen kuuluu kaupunginvaltuuston toimivaltaan.

Lisätietoja osoitteessa: www.tampere.fi/kaavat/8576

Diaarinumero: TRE: 2322/10.02.01/2021

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kaavan laatija: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön suunnittelu, asemakaavoitus, kaavoitusarkkitehti Sari Pietilä

Käyttötarkoituksen muutos moneen tarkoitukseen taipuvaksi

Asemakaavan muutoksella on tutkittu valtakunnallisesti merkittävässä rakennetussa kulttuuriympäristössä (RKY-alueella) sijaitsevan Kalevan lastentalon tontin suojelua, käyttötarkoituksen muuttamista ja täydennysrakentamisen mahdollisuuksia. Päiväkotitoiminnan loputtua rakennus on ollut pitkään tyhjiään, eikä omistajan mukaan soveltuisi korjattunakaan nykyisiin päiväkotitoiminnan vaatimuksiin. Asemakaavan muutoshakemuksen on jättänyt Tampereen Tilakeskus Liikelaitos 4.9.2014.

Valmisteluvaiheen vaihtoehdoista kaavaehdotukseksi

Valmisteluvaiheessa esiteltiin kolme vaihtoehtoista kaavaratkaisua. Pääkäyttötarkoitukseksi tutkittiin asumista ja sitä täydentävien toimintojen; liike-, toimisto-, työ-, palvelu- ja opetustilojen mahdollistamista tontille. Vaihtoehdot erosivat toisistaan suojelun laajuuden ja uudisrakentamisen määrän suhteen. Osittain purkavilla vaihtoehdoilla oli vaikutustenarvion mukaan suuria kielteisiä vaikutuksia rakennushistoriallisten ja -taiteellisten arvojen säilymiseen.

Ehdotusvaiheessa kaavaratkaisuksi valittiin palautteesta ja todetuista arvoista johtuen koko Kalevan lastentalon suojeleva vaihtoehto, rakennusta ei saa purkaa. Täydennysrakentamista ei osoiteta. Jotta rakennus saataisiin takaisin käyttöön, on valittu pääkäyttötarkoitus, joka mahdollistaa hyvin monen tyyppisiä tulevia käyttöjä: asuin-, liike-, kulttuuri- sekä työpaikkatoimintaa.

Jos koko rakennuksen kunnostus toteutetaan vain asumisena, se tarjoaa kodin noin 70 asukkaalle. Asemakaavassa rakennusoikeutta muodostuu 3300 kerrosalaneliometriä (jatkossa k-m²).

Kaava-alueeseen on liitetty Petsamonkatua, jotta pysäköinnin järjestämiselle saadaan tilaa tontilla, jonka ominaispiirteisiin korkeuserot korostuneesti kuuluvat. Lisäksi on mahdollistettu suojeltavien rakennusten osalta 30 % vähennys pysäköintinormiin. Tämä mahdollistaa sekä autopaikkojen järjestämisen että kulttuurihistoriallisten arvojen säilyttämisen.

Kalevan lastentalo Köysimäellä on osa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä

Vuonna 1953 valmistunut Kalevan lastentalo on punatiilinen kahdesta siivestä muodostuva viuhkamainen kokonaisuus. Lastentalon siipien väliin jää lasten puistomainen leikkipiha. Rakennus on 1–3-kerroksinen. Talo on valmistuessaan ollut Suomen suurin lastentalo ja kansainvälisestikin Tampereelle tärkeä ylpeyden aihe. Kalevan lastentalolla on kiistatta merkittäviä arvoja, jotka on tuotu esiin useissa selvityksissä ja viranomaislausunnoissa.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Kalevan lastentalon tontti on osa Kalevan kirkon ja kaupunginosan valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY). Alueen arvo perustuu yhtenäiseen 1940-luvun lopun ja 1960-luvun alun välisen ajan rakentamisen tapaan sekä funktionalismin kaavoitusperiaatteiden mukaiseen kaupunkirakenteeseen. Asemakaavaratkaisussa on huomioitu alueen sijainti osana RKY-aluetta.

Kaleva-seura ry on tehnyt Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle 9.4.2021 päivätyin, rakennusperinnön suojelemisesta annettuun lakiin perustuvan suojeluesityksen Kalevan lastentalosta. Kaupunki on antanut ELY-keskukselle 20.9.2021 lausuntonsa koskien rakennussuojeluesitystä. Lausunnossaan kaupunki katsoo, että Kalevan lastentalo tulisi suojella asemakaavalla, ei rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Museovirasto on suojeluesityksestä antamassaan lausunnossa 1.12.2021 todennut kantanaan, että lastentalon säilyminen on turvattava.

Tavoitteet

Asemakaavan tavoite on rakennuksen suojelu ja käyttötarkoituksen muuttaminen asumiseen myös muita käyttötarkoituksia mahdollistaen. Hankkeen merkittävät ympäristövaikutukset selvitetään ja alueen erityiset kaupunkikuvalliset, rakennustaiteelliset ja kulttuurihistorialliset arvot huomioidaan suunnittelussa.

Asemakaava kuuluu kaupunkiympäristön suunnittelun kaavoitusohjelmaan vuosille 2019–2023 (kohde numero 9 vuodelle 2019).

Asemakaavaprosessin vaiheet

Aloituskvaihe

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (oas) oli nähtävillä 7.3.-28.3.2019. Asemakaavamuutosta esiteltiin yleisötilaisuudessa 14.3.2019 ja siitä saatiin viisi viranomaiskommenttia sekä kuusi mielipidettä osallisilta. Viranomaispalaute koski Kalevan kirkon ja kaupunginosan valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvojen sekä oas:ssa esitetyn täydennysrakentamisen ristiriitaa, käyttötarkoitusta, oas:in ja selvitysten täydennystarpeita sekä selvitysten johtopäätösten huomioimista asemakaavan laidinnassa. Osallisten mielipiteissä mm. vastustettiin täydennysrakentamista ja purkamista sekä esitettyä käyttötarkoituksen muutosta, mutta toisaalta nähtiin, että on tärkeää, ettei rakennus olisi tyhjillään käyttämättömänä ilkevallalle alttiina, moitittiin kaupunkia rakennuksen kunnossapidon laiminlyönnistä, huomautettiin asumiskäyttötarkoituksen tuovan mukanaan pysäköinnin problematiikan ja haasteet, kiinnitettiin huomio pyöräilyn olosuhteiden kehittämiseen sekä tuotiin esiin selvitysten täydennystarpeita. Näkökulmana painotettiin tontin valtakunnallisen merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön arvojen turvaamista.

Valmisteluvaihe

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Asemakaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 29.9.–20.10.2022. Valmisteluaineiston pääkohtia esiteltiin yleisölle esittelyvideolla. Lisäksi järjestettiin suunnittelupäivystys, jossa kävi 23 henkilöä. Valmisteluaineistosta saatiin seitsemän viranomaiskommenttia sekä 15 mielipidettä osallisilta.

Viranomaiskommenteissa nousivat esiin kiistattomien ja poikkeuksellisen merkittävien kulttuurihistoriallisten arvojen huomiointi, käyttötarkoituksen säilyttäminen julkisena, hulevedet, muuntamotarve, melun, ilmanlaadun ja rakenteissa olevien terveyshaittojen huomiointi sekä varatiejärjestelyt, jos päädytään asuinkäyttöön.

Viranomaispalautteessa tuotiin esiin selkeästi, että kaavahankkeen jatkosuunnittelun pohjaksi tulisi ottaa vaihtoehto 0, joka turvaa lastentalon rakennetun ympäristön arvojen säilymisen. Kulttuuriympäristön arvoja tukisi lastentaloksi suunnitellun kiinteistön säilyminen julkisessa tai vastaavan tyyppisessä käytössä. Mikäli osittaista asuinkäyttöä harkitaan, on tarpeen pohtia erityisesti kadunvarsille sijoittuvien piha-alueiden toiminnallisuutta, julkisuusastetta ja suhdetta katumiljööseen.

Mielipiteistä valtaosa oli VE0:n eli lastentalon rakennukset säilyttävän ja suojelevan vaihtoehdon kannalla ja niissä korostettiin tontin ympäristön ja puuston arvoa osana kokonaisuutta sekä nähtiin lastentalon piha-alueen olevan arvokas osa koko Kalevan alueen ilmettä. Sopivana käyttötarkoituksena pidettiin päiväkotitoimintaa tai vaihtoehtoisesti muuta julkista käyttöä, mutta asumista käyttötarkoituksena vastustettiin. Mielipiteissä nousi esille alueen RKY-status ja rakennuksen suojelun välttämättömyys. Lastentalon suojelu tulee toteuttaa rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla, jos se ei toteudu asemakaavalla. Kaupungin strategiaan kirjattu kestävyys edellyttää Kalevan lastentalon säilyttämistä. Alueella koetaan turvattomuutta rakennuksen jouduttua lisääntyneen ilkeilyn ja graffitien kohteeksi. Ihmetystä herätti, miksi rakennukselle ei ole annettu korjauskehotusta, vaikka maankäyttö- ja rakennuslakiin on kirjattu omistajan velvollisuus ylläpitää rakennusta siten, että se jatkuvasti täyttää terveellisyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä. Kiinteistöt, tilat ja asuminen -yksikön rooli kaavassa ja sen ohjaamisessa kyseenalaistettiin samoin rakennuksen tyhjillään pitämisen motiivit, sekä nähtiin, että esteettömyys olisi ratkaistavissa rakennuksessa. Käyttötarkoituksen muutoksen vaikutukset kadunvarsipysäköintiin, pyöräilyn olosuhteisiin, liikenneverkkoon ja ajoneuvoliikenteeseen laajemmin lähialueilla mainittiin mielipiteissä.

Saatuun palautteeseen on vastattu valmisteluvaiheen palaute- ja vastineraportissa.

Ehdotusvaihe

Asemakaavaa on tarkistettu mm. kaavan valmisteluvaiheesta saadun palautteen, laadittujen selvitysten ja tarkentuneen suunnittelun

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

perusteella kaavaehdotukseksi. Asemakaavaehdotus ja siihen liittyvä aineisto kuulutetaan nähtäville.

Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman.

Henkilötietoja sisältävän oheismateriaalin verkkojulkisuutta on rajoitettu.

Lausunnot

Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan liitto

Tiedoksi

Virpi Ekholm, Ari Kilpi, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto,
Pirkanmaan maakuntamuseo, Tampereen Energia Sähköverkko Oy, Sirpa Lehtonen, Jaana Huttunen, Sari Pietilä

Liitteet

- 1 Liite yla 19.12.2023 Asemakaava
- 2 Liite yla 19.12.2023 Asemakaavan selostus
- 3 Liite yla 19.12.2023 Asemakaavan seurantalomake
- 4 Liite yla 19.12.2023 Rakentamistapaohje
- 5 Liite yla 19.12.2023 Viranomaisneuvottelun muistio
- 6 Liite yla 19.12.2023 Vaikutustenarviointi ehdotusvaihe

Oheismateriaali

- 1 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Vaihtoehtotarkastelu
- 2 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kalevan RKY-alue rakentamistapaohje
- 3 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kalevan pysäköintiselvityksen päivitys
- 4 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Meluselvitys
- 5 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Hulevesiselvitys
- 6 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Liikenneselvitys
- 7 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Puustoselvitys
- 8 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Ympäristöanalyysi
- 9 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Rakennushistoriaselvitys
- 10 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Rakennushistoriaselvityksen täydennys
- 11 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Pihasuunnitelma
- 12 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Asbesti- ja haitta-ainekartoitus
- 13 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kuntotutkimus
- 14 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Sisäilmaselvitys
- 15 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kulttuuritilaselvitys
- 16 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kaupunkimallikuvat valmisteluvaihe
- 17 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Hiilijalanjäkilaskelma
- 18 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Havainnekuva
- 19 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Vaikutustenarviointi valmisteluvaihe
- 20 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Palaute- ja vastineraportti
- 21 Oheismateriaali yla 19.12.2023 Kommentit

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 22.12.2023 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 21.12.2023

Tampere
21.12.2023

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§357

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)